

УДК 005.591:330.34:338.432:510.6
DOI: 10.15673/ie.v12i2.1742

Ніколюк О.В.

доктор економічних наук, професор
кафедра менеджменту та логістики
Email: alenavn11@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-1665-0361

Донець Л.Я.

кандидат технічних наук, доцент
кафедра маркетингу, підприємництва і торгівлі
Одеська національна академія харчових технологій
вул. Канатна 112, м. Одеса, Україна, 65039
E-mail: lesia.donets1981@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-6113-3702

ІННОВАЦІЙНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ЛОГІСТИЧНИХ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ЗЕРНОВОГО ГОСПОДАРСТВА

В статті здійснено дослідження особливостей управління системою логістичних бізнес-процесів зернового господарства. Удосконалено методичний підхід до формування та реалізації інноваційного механізму управління системою логістичних бізнес-процесів зернового господарства, оцінки впливу логістичної інтеграції на результативність функціонування сільськогосподарських підприємств та реалізації функції контролінгу шляхом використання контрольо-логістичного хронографу субконтрактних відносин. Визначено, що реалізація запропонованого інноваційного механізму управління системою логістичних бізнес-процесів зернового господарства досягаються за такими організаційно-функціональними напрямками: формуючи координаційні логістичні групи з метою оптимізації логістичних бізнес-процесів, посилюючи цим самим інтеграційну функцію субконтрактації на рівні галузі, розвиваючи систему «експорту інновацій» та нейтралізуючи негативні фактори; утворенням координаційної ради зернового господарства, яка функціонує на постійній основі та є ініціатором формування логістичних систем, що сприяє фінансовій і законодавчій підтримці, залученню до логістичної системи органів державної влади, науково-освітніх та фінансових установ, розробці і впровадженню єдиного інформаційного ресурсу, підтримці логістичної системи на основі шерінг-платформи.

Ключові слова: управління, розвиток, логістичні бізнес-процеси, інноваційний механізм, логістичні системи, зернове господарство.

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution 4.0 International License](http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. В сучасних умовах становлення української державності, формування її ключової ролі у міжнародній організації торгівлі, динамічний процес реформування зернового господарства передбачає певних наукових підходів стратегічного характеру. Відновлення соціально-економічного розвитку підприємств зернового господарства та підвищення результатів їх діяльності можливе лише шляхом налагодження відповідних процесів, які відбуваються в їх діяльності. Процес адаптації економічної системи України до європейських й світових умов господарювання потребує кардинальних змін у бізнес-процесах, які відбуваються в зерновому господарстві країни. Відбувається трансформація функціональних ролей та адміністративно-управлінських задач. Нейтралізація існуючих неефективних систем публічного управління та заміна їх на інноваційні, які відповідатимуть сучасним вимогам логістичної системи і є важливим

пріоритетом для сучасного бізнесу. Динаміка до зниження обсягів виробництва, зростання дефіциту фінансово-інвестиційних й матеріально-технічних ресурсів активізують діяльність учасників бізнес-процесів у напрямку пошуку нових шляхів розвитку та забезпечення результативності господарювання, виходячи із реального економічного стану, яке притаманне підприємствам зернового господарства.

Аналіз останніх публікацій по проблемі. Проблеми підготовки управлінських рішень за допомогою методів та моделей раціоналістичної логістики в зерновому господарстві сільськогосподарської галузі розглядаються у працях таких вітчизняних науковців, як Н. Васильєва [1], Я. Дроботя [2], І. Савенко [3], Н. Цимбаліста [4] та ін. Дослідження зернової логістики та особливості застосування кількісних методів і моделей в системі фермерства та аграрної обслуговуючої кооперації стали предметом уваги таких іноземних дослідників, як В. Вільсон [5], Б. Даль [5], Ф. Дулі [6], Д. Лобо [7], І. Манікас [8], С. Фредеріко [9]

та інші. Загальні моделі управління альтернативами в системі аграрної кооперації досліджував М. Ляфлор [10]. Д. Лобо і Г. Конте розглядали окремі методичні підходи до планування доробки та стратегії логістики зберігання кормового зерна у тваринницьких кооперативах [7]. В. Вільсон і Б. Даль вивчали особливості моделювання ризиків та витрат кооперативної логістики і маркетингу зерна в загальному ланцюгу його постачання на експорт [5]. У своїх дослідженнях, разом з Ш. Шлехтом, вони застосували для моделювання руху зерна по матеріальному потоку логістичний метод MRP [11]. А. Крюгер, Ф. Дулі, Р. Беруто та Д. Майер розглядали можливості імітаційного моделювання витрат і ризиків у процесі післязбиральної доробки зерна на кооперативних елеваторах [12].

Критерії та умови інтеграції підприємства зернового господарства в бізнес-систему, визначена залежність відповідних субконтрактних відносин від видів діяльності і форм власності вивчали Ю. Сотніков, Я. Авдієнко [13]. Литовченко І., Хмелярова Я. розглядають субконтрактацію, як сучасну форму виробничої кооперації, що передбачає довгострокові партнерські відносини, які відбуваються між підприємствами малого та великого бізнесу на основі укладеного договору підяду з метою забезпечення підвищення ефективності процесу виробництва, мінімізації затрат та задоволення попиту в якісній продукції враховуючи ринкові трансформаційні умови [14]. Такий підхід сприяє формуванню необхідних умов для реалізації ефективного логістичного підходу у сфері регулювання бізнес-процесів і розвитку субконтрактних відносин або ж відповідних умов багатостороннього партнерства.

Науковець Бабій М. пропонує розглядати аутсорсінг як нову концепцію для ведення бізнесу, яка ґрунтується на особливостях передачі спеціальному підряднику деяких бізнес-функцій або ж частини бізнес-процесу, що дозволяє підвищити рівень рентабельності партнерів [15]. Тобто логістична інтеграція орієнтує управлінський контроль на здійснення координації поточкових процесів по всьому ланцюжку формування вартості від постачальника до відповідного споживача.

Враховуючи значний внесок відомих науковців-економістів і практиків в дослідження представлених проблем, доцільно зробити висновок, що комплексної систематизації і удосконалення потребують теоретичні та науково-методичні положення у сфері забезпечення інноваційного розвитку механізму управління системою логістичних бізнес-процесів зернового господарства в Україні.

Формулювання цілей дослідження. Метою даної роботи є обґрунтування особливостей та перспектив інноваційного розвитку механізму управління системою логістичних бізнес-процесів зернового господарства України.

Виклад основних результатів та їх обґрунтування. Стратегія розвитку сільськогосподарської галузі, яка реалізується на національному і регіональному рівнях, спрямована на забезпечення ефективного визначення пріоритетів розвитку досліджуваної

галузі на засадах реалізації державних і регіональних програм та стратегій соціально-економічного розвитку, з урахуванням проектів розвитку інженерної й транспортної інфраструктури, імплементація заходів щодо підтримки підприємництва, вітчизняної освітньої політики, технологічної й інноваційної політики. Інтенсивний розвиток логістичних послуг формує необхідні організаційно-економічні й екологічно об'єктивні передумови для створення комплексних логістичних систем, як більш дієвої інноваційно-орієнтованої моделі взаємодії всіх учасників сфери логістичних послуг, яка сприяє забезпеченню узгодженості інтересів всіх контрагентів ланцюга поставок з отриманням максимального синергетичного ефекту.

З формуванням систем логістичних бізнес-процесів при включенні логістичних мереж на основі державно-приватної та публічно-приватної співпраці виникає можливість сформувати ланцюг взаємопов'язаних та технологічно залежних організацій, що виконують різні функції в комплексному виробничому процесі. Нагальне завдання характеризується тим, що варто знайти раціональне поєднання параметрів інтеграційного співробітництва учасників публічно-приватного партнерства, локалізованих в соціально-економічній, екологічній, законодавчій та технічній площині. Особливості прийняття концептуального рішення характеризується наявністю комплексу проблем, які перешкоджають становленню таких об'єднань: досить низька інноваційна активність та обмежені фінансові можливості більшості учасників системи логістичних бізнес-процесів; ресурсні обмеження, які пов'язані з недостатніми виробничими потужностями значної кількості підприємств зернового господарства, тощо.

Щоб уникнути негативного ефекту від представлених чинників на розвиток галузі необхідно впровадити механізм комплексного партнерства. Рішення проблеми управління системою логістичних бізнес-процесів зернового господарства має на увазі пошук шляхів оптимізації роботи учасників відповідної логістичної інтеграції, насамперед, на рівні конкретних підприємств і регіонів, що пов'язане зазвичай з формуванням середньої мезоекономічної ланки, яка представляє собою інтегровану логістичну систему, яка управляє всією роботою господарства як єдиним організмом. Така орієнтація визначених управлінських рішень в сфері логістичних процесів суперечить визначеним тенденціям щодо структуризації сучасної світової економіки, і має налагоджену мережеву структуру. Тобто, логістична інтеграція із потенційними учасниками розглядається як відкрита архітектура логістичної системи, спрямована визначити чіткі функції щодо нових умов відносин між учасниками, та, крім того, сформувати можливість залучення інших партнерів [3-5].

Метою моделювання інноваційного механізму управління системою логістичних бізнес-процесів є формування оптимальної структури ланцюгів поставок, яка включає як матеріальну складову системи логістики, а саме рух матеріалів, товарів і вантажів,

так й інформаційну складову, що ґрунтується на сучасній інформаційно-обчислювальній системі, з сукупністю гілок, вузлів і кластерів. На рис. 1 представлено ресурсно-інформаційну модель інноваційного механізму управління системою логістичних бізнес-

процесів зернового господарства, що дозволяє врахувати відповідні зміни параметрів визначених ресурсних потоків, що знижує ризики формування системи логістичних бізнес-процесів.

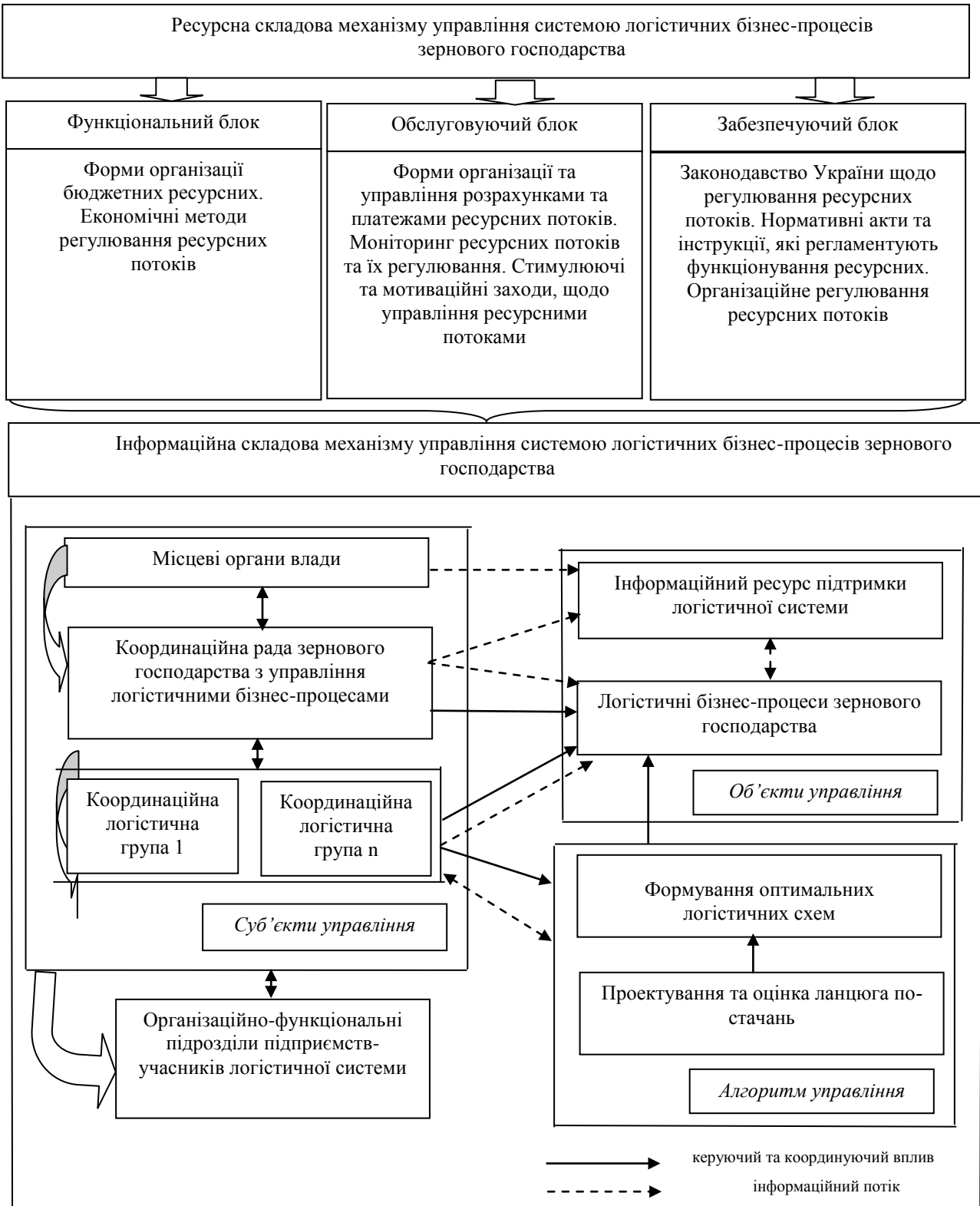

Рис.1. Ресурсно-інформаційна модель інноваційного механізму управління системою логістичних бізнес-процесів зернового господарства*

* побудовано авторами

У моделі функціональний блок забезпечує реалізацію економічних методів регулювання відповідних ресурсних потоків сектора зернового господарства, які включають в себе бюджетно-податкове, грошово-кредитне й інше регулювання, тощо; диверсифіковані економічні методи у сфері регулювання ресурсних потоків всього суспільного сектору; організаційні форми бюджетних ресурсних потоків, які позначають точно встановлені межі таких потоків.

Блок обслуговування включає: різні форми організації і управління платежами та розрахунками, які впливають на рух ресурсних потоків і визначають конкретні межі функціонування та правила; мотивуючі й стимулюючі заходи в системі управління потоками; методи і форми співпраці, застосування непрямих й прямих методів державного управління, постановка цілей логістичного управління; моніторинг та регулювання ресурсного потоку з метою їх дослідження й систематизації різних даних для формування довгострокових планів та рекомендацій, програм і заходів у напрямку досягнення визначеної мети.

Блок щодо забезпечення включає: законодавчі акти України з регулювання ресурсних потоків, які визначають адміністративні методи регулювання з метою актуалізації нормативно-правового напрямку логістичного управління; розробка правил та норм функціонування відповідних структур, що здійснюють управління ресурсними потоками; нормативні акти та правила, які визначають і регламентують функціонування ресурсних потоків, становлення правового поля для забезпечення належного життєвого циклу бізнес-процесів.

Передумовами для взаємодії учасників логістичної системи у зерновому господарстві, відносяться: відсутність оцінки надійності комерційних посередників і товаровиробників; наявність розвиненої транспортної інфраструктури; вигідне географічне розташування, що дозволяє як реалізовувати відповідну продукцію на внутрішньому ринку, так і виходити на міжнародні ринки; відсутність своєчасного задоволення потреб в матеріально-технічних ресурсах; відсутність комплексного маркетингу, який сприяв би вивченню кон'юнктури національного і регіональних ринків; наявність виробничого обладнання і виробничих потужностей, які дозволяють проводити первинну обробку відповідної сировини, в більшості районів України; не результативність моніторингу взаємозв'язків господарювання щодо надання послуг та доставки продукції в регіоні; володіння значним природним потенціалом; мають місце втрати, як результат відсутності зв'язку в часі і просторі процесів споживання та виробництва продукції; наявність достатньої кількості вільних трудових ресурсів [12-14].

Створення системи логістичних бізнес-процесів на основі багатостороннього партнерства є вибором альтернатив, які є на сьогодні і побудовою оптимальних ланцюгів поставок учасників ринку. У свою чергу невід'ємною складовою стратегії вибору повинна бути логістична інтеграція підприємств зернового господарства та інших учасників ланцюгів постачання на базі узгодження певних соціально-

економічних інтересів, впровадження інновацій й зниження логістичних ризиків.

Отже, що в процесі управління системою логістичних бізнес-процесів зернового господарства, а також регіональних транспортно-логістичних та територіально-інноваційних логістичних систем буде реалізуватися міжгалузева взаємодія на принципах взаємовигідного партнерства, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності підприємств зернового господарства та збільшенню ефективності їх функціонування і розвитку. З метою узгодження дій та координації співробітництва учасників ланцюгів постачання та партнерів по бізнесу в зерновому господарстві пропонується формування єдиної системи управління із залученням запропонованого нами інноваційного механізму управління логістичними системами зернового господарства, побудованими на паритетних умовах.

Взаємодія учасників системи логістичних бізнес-процесів з представниками органів державної та місцевої влади, а також громадських організацій і всього суспільства здійснюється на основі координації діяльності суб'єктів та об'єктів управління, які взаємопов'язані між собою за допомогою факторів, принципів, інструментів та функцій управління на основі інформаційного забезпечення, що є об'єднуючим елементом, у контексті формування оптимальних ланцюгів поставок з метою забезпечення зернового господарства необхідними ресурсами.

Реалізація запропонованого інноваційного механізму управління системою логістичних бізнес-процесів зернового господарства досягаються в таких напрямках: на рівні координаційних логістичних груп, які формуються для відповідного проекту з метою: оптимізації логістичних бізнес-процесів; посилення інтеграційної функції субконтрактації на рівні зернового господарства; розвиток системи «експорту інновацій»; подолання негативних факторів, які стримують розвиток партнерства між суб'єктами господарювання та державою тощо; на рівні координаційної ради зернового господарства, яка функціонує на постійній основі та є ініціатором формування комплексних ефективних логістичних систем в межах всієї галузі: забезпечується розвиток зернового господарства в цілому у контексті методологічної, фінансової та законодавчої підтримки; можливість залучення до логістичної системи органів державної влади, науково-освітніх та фінансових установ, розробка і впровадження єдиного інформаційного ресурсу для підтримки логістичної системи на основі шерінг-платформи.

Безпосереднє управління функціонуванням та розвитком комплексної логістичної системи здійснює координаційна рада з управління логістичних бізнес-процесів до складу якої входять такі структурні підрозділи: департамент стратегічного планування і залучення інвестицій на розвиток системи логістичних бізнес-процесів; департамент логістики та управління ланцюгами поставок; інформаційний та консалтингово-аналітичний центр; департамент управління взаємовідносинами з клієнтами і партнерами по бізнесу.

Структура суб'єктів інноваційного механізму управління системою логістичних бізнес-процесів зернового господарства визначається декількома рівнями: галузевим і регіональним. Міжгалузевий рівень управління передбачає функціонування координаційної ради і координаційні логістичні групи, які об'єднують в рамках єдиної організаційної структури всіх учасників системи і їх логістичні підрозділи та забезпечують реалізацію стратегії інноваційного розвитку зернового господарства та управління його економічними потоками.

Діяльність координаційних логістичних груп повинна проводитись виходячи з необхідності досягнення таких цілей:

1. Формування стійких логістичних зв'язків між всіма учасниками логістичної системи, формування умов для оптимізації логістичних бізнес-процесів.

2. Розширення соціально-економічної взаємодії підприємств зернового господарства і підприємств логістичної інфраструктури відповідного регіону локалізації галузі з метою поліпшення показників реалізації інтеграційних проектів.

3. Сприяння залученню нових учасників в об'єднання, розвиток спеціалізованих й інноваційних підприємств-субконтракторів не лише всередині галузі, а й за його межами, оптимізуючи цим самим систему зовнішніх інтеграційних взаємодій.

У свою чергу, діяльність координаційних логістичних груп забезпечує контроль у сфері реалізації логістичних схем, сформованих з урахуванням оптимізації логістичних бізнес-процесів, та реалізацію оптимальної системи логістичної взаємодії в зерновому господарстві. Таким чином, формується система взаємопов'язаних суб'єктів інноваційного механізму управління системою логістичних бізнес-процесів зернового господарства, формуючи зовнішню і внутрішню інтеграцію: 1. Органи місцевого самоврядування здійснюють логістичне управління на рівні розвитку регіону. 2. Координаційна рада здійснює логістичне управління на рівні стратегічного розвитку зернового господарства. 3. Координаційні логістичні групи проводять логістичне управління на рівні оптимізації логістичних бізнес-процесів зернового господарства. Отже, забезпечується вдосконалення системи управління шляхом посилення координаційної взаємодії на всіх управлінських рівнях.

Об'єктом управління інноваційного механізму управління є логістичні бізнес-процеси, які здійснюються учасниками комплексної логістичної системи. Їх оптимізація є головною метою здійснення управляючих впливів суб'єктів, орієнтованих на забезпечення посилення синергетичного ефекту логістичних взаємодій зернового господарства.

Керуючі впливи в рамках представленого механізму здійснюються суб'єктами управління виконуючи їх функції: планування, організації, мотивації і контролю із використанням певних інструментів. Такими інструментами є інформаційна і адміністративна підтримка формування системи логістичних бізнес-процесів. Інструмент інформаційної підтримки включає формування єдиного інформаційного простору, який забезпечує здійснення керуючого впливу на об'єкт інноваційного механізму, і організуючого рух інформаційних потоків з метою забезпечення

зворотного зв'язку про результативність такого впливу. Реалізація такого інструменту здійснюється на базі інформаційного ресурсу підтримки відповідних міжгалузевих утворень [14].

Адміністративний інструмент інноваційного механізму управління системою логістичних бізнес-процесів зернового господарства включає в себе: методологічну, фінансову і законодавчу підтримку, орієнтовану на всебічне забезпечення формування ефективних логістичних схем. Методологічною підтримкою є розробка методичних засад, застосування яких суб'єктами зернового господарства дозволяє: формувати оптимальні логістичні схеми зернового господарства та стійкі стратегічні зв'язки; розширювати межі логістичної системи, залучаючи нових стейкхолдерів.

Фінансова підтримка полягає у диверсифікації фінансових методів щодо забезпечення оптимізації логістичних бізнес-процесів на рівні галузей та відповідних регіонів. Законодавча підтримка передбачає розробку, прийняття і вдосконалення нормативних актів в рамках поступального формування логістичних елементів інфраструктури та стійких логістичних зв'язків на рівні галузей та регіону загалом. З огляду на складну структуру координаційної ради, відповідних департаментів та служб, які входять в неї, на раду покладається значна кількість оперативних функцій та стратегічних завдань, успішне вирішення яких буде залежати від рівня компетентності кадрового складу.

Формування і розвиток єдиного інформаційного простору системи логістичних бізнес-процесів досягається за рахунок: інтеграції з інформаційним простором та контролю над діяльністю з боку кінцевих споживачів. Згідно із зазначеними напрямками удосконалення управління системою логістичних бізнес-процесів, основу інформаційного забезпечення становить інформаційний ресурс підтримки інтеграційних утворень регіону, який створений на базі центру інтегрованої логістики як координаційної ланки логістичного управління в зерновому господарстві. Інформаційний ресурс призначений для виконання таких функцій: інформаційно-аналітичного забезпечення функціонування координаційної ради; формування єдиної бази даних про науковий й виробничий потенціал регіону.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, інноваційний механізм управління системою логістичних бізнес-процесів у зерновому господарстві представляє собою сукупність суб'єктів та об'єктів управління, які взаємопов'язані між собою за допомогою ряду факторів, принципів, інструментів й функцій управління на базі ресурсного та інформаційного забезпечення, є об'єднуючим елементом, у контексті формування оптимальних ланцюгів поставок з метою забезпечення зернового господарства необхідними ресурсами. Запропонований в роботі механізм логістичних бізнес-процесів зернового господарства включає схему руху матеріальних, фінансових й інформаційних потоків для забезпечення умов багатостороннього партнерства зі створенням координаційної ради міжгалузевого комплексу управління бізнес-процесами. Така схема руху інформаційних потоків дає можливість проектувати схему логістичних бізнес-процесів як координуючим

органом (наприклад, координаційною логістичною групою), так і самостійно кожним учасником комплексної логістичної системи. У свою чергу, вона є уні-

версальною та може використовуватися всіма суб'єктами-учасниками незалежно від їх галузевої приналежності й організаційної форми.

Література

1. Васильєва Н.К. Математичні моделі інноваційного розвитку в аграрній економіці: монографія. Дніпропетровськ: РВВ ДДАУ, 2007. 348 с.
2. Дроботя Я.А. Управління логістикою матеріальних запасів аграрних підприємств: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04: захист 30.09.2011 / наук. кер. Перебийніс В. І. Полтава: ПДАА, 2011. 292 с.
3. Савенко І.І. Логістичний підхід в управлінні потоками зернозберігаючих підприємств. Теоретико-правовий та методологічний аспекти: монографія. Одеська національна академія харчових технологій. Одеса: Поліграф, 2008. 272 с
4. Цимбаліста Н.А. Особливості інвестиційного забезпечення створення та діяльності зернових обслуговуючих кооперативів. Економіка: проблеми теорії та практики: зб. наук. пр. Вип. 263. В 9 т. Т. 2. Дніпропетровськ: ДНУ, 2010. С. 293-297.
5. Wilson W.W., Dahl B.L. Logistical Strategies and Risks in Canadian Grain Marketing // *Canadian Journal of Agricultural Economics*. 2000. Vol. 48, P. 141–160. doi: 10.1111/j.1744-7976.2000.tb00271.x
6. Krueger A., Dooley F., Berruto R., Maier D. Risk Management Strategies for Grain Elevators Handling Identity-Preserved Grains // IAMA World Food and Agribusiness Congress West Lafayette. 2000. IN, June.
7. Lobo D.S., Conte H. Comparison of logistics strategies of two cooperatives in the poultry sector using Stated Preference Technique // POMS 23rd Annual Conference Chicago, Illinois, U.S.A., 20–23 of April, 2011.
8. Manikas I., Kelemis A., Folinas D. Modeling of logistics processes in the Agrifood Supply Chain CIOSTA & CIGR Section // V Conference, 29 June - 1 July 2011, Vienna, Austria. URL: http://www.nas.boku.ac.at/fileadmin/_/H93/H931/CIOSTA_Presentations/man_ikas.pdf (дата звернення: 25.03.2020)
9. Frederico S. The modern agricultural frontier and logistics: the importance of the soybean and grain storage system in Brazil // *TERRAE*. 2011. Vol. 8(1-2), P. 26-34.
10. Lafleur M. Desarrollo económico y cooperativas: un modelo de gestión alternativa. In Lafleur, M., et al. (dir.) // *Reflexiones sobre cooperativismo*. México: Escuela de cooperativismo. 2005. P. 5-31
11. Schlecht Sh. M., Wilson W.W., Dahl B.L. Logistical Costs and Strategies for Wheat Segregation : *Agribusiness & Applied Economics Report*. 2004. P. 551
12. Сотніков Ю.М., Авдієнко Я.А. Критерії включення промислового підприємства в систему субконтрактних відносин // Науковий огляд. 2018. № 2(45). URL: <http://naukajournal.org/index.php/index/search/titles?searchPage=30>. (дата звернення: 26.03.2020)
13. Литовченко І.Л., Хмелярова Я.А. Субконтракція як сучасна форма промислової кооперації // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2016. №10 (2). С. 6-12
14. Бабій М.А. Аутсорсинг як нова концепція ведення бізнесу // *Зовнішня торгівля, право та економіка*. 2007. №6. С.53-57.

Стаття надійшла 5.04.2020

Стаття прийнята до друку 19.04.2020

Доступно в мережі Internet 11.07.2020

Николюк Е.В.

доктор экономических наук, профессор

кафедра менеджмента и логистики

E-mail: alenavn11@gmail.com

ORCID ID: 0000-0002-1665-0361

Донец Л.Я.

кандидат технических наук, доцент

кафедра маркетинга, предпринимательства и торговли

Одесская национальная академия пищевых технологий

ул. Канатная, 112, г. Одесса, Украина, 65039

Email: lesia.donets1981@gmail.com

ORCID ID: 0000-0001-6113-3702

ИННОВАЦИОННЫЕ ОСНОВЫ УПРАВЛЕНИЯ СИСТЕМОЙ ЛОГИСТИЧЕСКИХ БИЗНЕС-ПРОЦЕССОВ ЗЕРНОВОГО ХОЗЯЙСТВА

В статье проведено исследование особенностей управления системой логистических бизнес-процессов зернового хозяйства. Усовершенствован методический подход к формированию и реали-

зации инновационного механизма управления системой логистических бизнес-процессов зернового хозяйства, оценки влияния логистической интеграции на результативность функционирования сельскохозяйственных предприятий и реализации функции контроллинга путем использования контрольно-логистического хронографа субконтрактных отношений. Определено, что реализация предложенного инновационного механизма управления системой логистических бизнес-процессов зернового хозяйства достигается такими организационно-функциональными направлениями: формируя координационные логистические группы с целью оптимизации логистических бизнес-процессов, усиливая тем самым интеграционную функцию субконтракта на уровне отрасли, развивая систему «экспорта инноваций» и нейтрализуя негативные факторы; образованием координационного совета зернового хозяйства, которая функционирует на постоянной основе и является инициатором формирования логистических систем, способствует финансовой и законодательной поддержке, привлечению к логистической системе органов государственной власти, научно-образовательных и финансовых учреждений, разработке и внедрению единого информационного ресурса, поддержке логистической системы на основе шеринг-платформы.

Ключевые слова: управление, развитие, логистические бизнес-процессы, инновационный механизм, логистические системы, зерновое хозяйство.

Nikoliuk O.

Doctor of Economics, Professor
Department of Management and Logistics
E-mail: alenavn11@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-1665-0361

Donets L.

Ph.D., Associate Professor
Department of Marketing, Business and Trade
Kanatna str., 112 Odesa, Ukraine, 65039
Email: lesia.donets1981@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-6113-3702

INNOVATIVE FUNDAMENTALS OF GRAIN ECONOMY MANAGEMENT SYSTEM OF LOGISTIC BUSINESS PROCESSES

The article deals with the peculiarities of management of the system of logistic business processes of the grain economy. The methodical approach to the formation and implementation of an innovative mechanism for managing the system of logistic business processes of the grain economy, assessing the impact of logistic integration on the performance of agricultural enterprises and the implementation of the control function by using the control and logistic chronograph of subcontracted relations has been perfected. It has been determined that the implementation of the proposed innovative mechanism for managing the system of logistic business processes of the grain economy is achieved in the following organizational and functional areas: forming coordination logistics groups to optimize logistics business processes, thus enhancing the integration function of subcontracting at the level to the field developing the system “Export of innovations” and neutralizing the negative factors; Establishment of the Grain Coordination Council, which operates on an ongoing basis and initiates the formation of logistic systems, contributes to financial and legislative support, involvement in the logistic system of public authorities, scientific and educational and financial institutions, development and implementation of a single information system, support on the logistic system based on a sharing platform.

Innovative mechanism for managing the system of logistic business processes in the grain economy is a set of entities and objects of management, which are interconnected by a number of factors, principles, tools and functions of management on the basis of resource and information support as a single element, in the context of the formation of optimal supply chains in order to provide the necessary resources to the grain economy. The mechanism of logistic business processes of grain management proposed in the work includes the scheme of movement of material, financial and information flows for providing conditions for multi-lateral partnership with creation of coordination council of the inter-sectoral complex of business process management.

Key words: management, development, logistic business processes, innovative mechanism, logistic systems, grain economy.

References

1. Vasyliieva, N. K. (2007). *Matematychni modeli innovatsiinoho rozvytku v ahrarnii ekonomitsi*. Dnipropetrovsk: RVV DDAU.
2. Drobotia, Ya. A. (2011). *Upravlinnia lohistykoiu materialnykh zapasiv ahrarnykh pidpriemstv* [Doctoral dissertation: 08.00.04]. Poltava.
3. Savenko, I. I. (2008). *Lohistychnyi pidkhid v upravlinni potokamy zernozberihaiuchykh pidpriemstv. Teoretyko-pravovyi ta metodolohichnyi aspekty*. Odesa: Polihraf.
4. Tsymbalista, N. A. (2012). *Investytsiine zabezpechennia zernovykh obsluhovuiuchykh kooperatyviv* [Doctoral dissertation: 08.00.04].
5. Wilson, W. W., & Dahl, B. L. (2000). Logistical Strategies and Risks in Canadian Grain Marketing. *Canadian Journal of Agricultural Economics*, (48), 141–160. doi: 10.1111/j.1744-7976.2000.tb00271.x
6. Krueger, A., Dooley, F., Berruto, R. & Maier, D. (2000). *Risk Management Strategies for Grain Elevators Handling Identity-Preserved Grains*. IAMA World Food and Agribusiness Congress West Lafayette, IN.
7. Lobo, D. S., & Conte, H. (2011) *Comparison of logistics strategies of two cooperatives in the poultry sector using Stated Preference Technique*. In POMS 23rd Annual Conference Chicago, Illinois, U.S.A.
8. Manikas, I., Kelemis, A., & Folinas D. (2011). *Modeling of logistics processes in the Agrifood Supply Chain CIOSTA & CIGR Section*. In V Conference. Retrieved March 25, 2020, from URL: http://www.nas.boku.ac.at/fileadmin/_/H93/H931/CIOSTA_Presentations/man_ikas.pdf
9. Frederico, S. (2011). The modern agricultural frontier and logistics: the importance of the soybean and grain storage system in Brazil. *TERRÆ*, 8(1-2), 26-34.
10. Lafleur, M. (2005) Desarrollo económico y cooperativas: un modelo de gestión alternativa. In Lafleur. *In Reflexiones sobre cooperativismo*. (pp. 5-31). México: Escuela de cooperativismo.
11. Schlecht, Sh. M., Wilson, W.W., & Dahl, B.L. (2004). *Logistical Costs and Strategies for Wheat Segregation. Agribusiness & Applied Economics Report*. 34.
12. Sotnikov, Yu. M., & Avdiienko, Ya. A. (2018). Kryterii vkluchennia promysloвого pidpriemstva v systemu subkontraktnykh vidnosyn. *Naukovyi ohliad*, 2(45). Retrieved March 26, 2020, from <http://naukajournal.org/index.php/index/search/titles?searchPage=30>.
13. Lytovchenko, Y. L., & Khmeliarova, Ya. A. (2016). Subkontraktatsiya kak sovremennaya forma promyishlennoy kooperatsii. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*.(10 (2)), 6-12.
14. Babii, M. A. (2007). Autsorsynh yak nova kontseptsii vedennia biznesu. *Zovnishnia torhivlia, pravo ta ekonomika*, (6), 53-57.

Received 5 April 2020

Approved 19 April 2020

Available in Internet 11.07.2020

Цитування згідно ДСТУ 8302:2015

Ніколюк О.В., Донець Л.Я. Інноваційні засади управління системою логістичних бізнес-процесів зернового господарства // Економіка харчової промисловості. 2020. Т.12, вип. 2. С. 68-75. doi: 10.15673/fe.v12i2.1742

Cite as APA style citation

Nikoliuk, O., & Donets, L., (2020). Innovative fundamentals of grain economy management system of logistic business processes *Food Industry Economics*, 12(2), 68-75. doi: 10.15673/fe.v12i2.1742